

Svar på fråga 2025/26:246 av Marcus Wiechel (SD)
Skattemedel till våldsbejakande islamism

Marcus Wiechel har frågat mig om vilka konkreta åtgärder jag och regeringen omedelbart avser vidta för att säkerställa att skattemedel aldrig mer hamnar i händerna på personer eller nätverk med kopplingar till våldsbejakande islamism.

Regeringen har varit tydlig med att inga offentliga medel ska gå till antidemokratiska eller våldsbejakande miljöer. De pengar som avsätts till läxhjälp, skolor, förskolor och folkbildning ska gå till just detta. Varje krona som går till annat är en krona mindre till dem som behöver utbildning, omsorg, läxhjälp, studiecirklar och kultur. Att stoppa fusk och felaktiga utbetalningar är av högsta prioritet. Ett systematiskt missbruk av bidrag och ersättningar ska inte vara möjligt. Mycket har gjorts och fler åtgärder kommer att vidtas. Detta är ett arbete som kräver insatser på en rad områden.

Till att börja med pågår ett arbete med att föra in bestämmelser för att motverka felaktiga utbetalningar i

statsbidragsförordningar, bl.a. de som styr bidrag till fristående skolor, förskolor samt folkbildningen. Det pågår också ett arbete med att föra in likalydande demokrativillkor i de bidragsförordningar som styr statsbidrag till civilsamhället. Ändringar har redan förts in i flertalet förordningar, däribland i förordningen (2014:144) om statsbidrag för hjälp med läxor eller annat skolarbete utanför ordinarie undervisningstid.

Men det räcker inte att sätta tydligare och hårdare regler för vilka bidrag ska kunna ges till. Granskningen av de aktörer som bedriver fristående skolor och förskolor behöver också stärkas, liksom uppföljningen av de medel som redan har betalats ut. Därför har Statens skolinspektion sedan 2023 haft i uppdrag att förstärka sin tillsyn och annan granskning av skolor med konfessionell inriktning och andra skolor där myndigheten bedömer att det finns en riskbild avseende extremism och islamism, eller avseende att elever annars utsätts för påverkan som syftar till att motarbeta grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket. I år utökade regeringen uppdraget till att även omfatta en förstärkt granskning över hur kommuner uppfyller sitt tillsynsansvar och sin ägar- och ledningsprövning över enskilda förskolor och annan pedagogisk verksamhet. Redovisningar av det arbete som hittills genomförts visar att Skolinspektionen kan ingripa när risker föreligger och att så har skett, bl.a. mot bakgrund av information från Säkerhetspolisen.

Avseende folkbildningen har ett större förändringsarbete bedrivits av regeringen under mandatperioden i syfte att utveckla styrning och uppföljning av statsbidraget. Det har bl.a. tydliggjorts att Folkbildningsrådet ska avsätta behövliga medel för uppföljning, utvärdering och kontroll av statsbidraget till folkbildningen. Folkbildningsrådets mandat att neka bidrag till mottagare som inte uppfyller villkoren för att få statsbidrag har förtydligats, liksom grunderna för återkrav av statsbidrag. I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) föreslår regeringen dessutom att det ska införas en öppen redovisning av vilka aktörer som folkhögskolorna och studieförbunden samverkar med i genomförandet av den statsbidragsberättigade verksamheten.

Regeringen har även inrättat en stödfunktion vid Center mot våldsbejakande extremism vid Brottsförebyggande rådet som ska bistå bl.a. myndigheter med fördjupande granskningar av verksamheter som kan antas ha kopplingar till våldsbejakande extremism. Syftet med stödfunktionen är att förhindra att offentliga medel fördelas till våldsbejakande extremism och andra antidemokratiska miljöer.

Regeringen nöjer sig inte där. För att säkerställa att oseriösa aktörer som agerar olämpligt inte ska få förekomma inom skolväsendet görs en helrenovering av friskolesystemet. Det behövs betydligt striktare regler som säkerställer att de som äger och driver företag inom förskole- och skolektorn har ett

långsiktigt och seriöst engagemang för att tillhandahålla en utbildning av hög kvalitet. För att åstadkomma detta bereds nu delbetänkandet från Utredningen om vinst i skolan (SOU 2025:37). Bland förslagen som utredningen lämnat finns exempelvis ett om att kommunala bidrag ska kunna återkrävas, t.ex. om bidraget har använts i brott.

Slutligen genomförs även åtgärder som på ett mer generellt plan handlar om att minska utanförskapet, motverka antidemokratiska krafter samt att förbygga och bekämpa våldsbejakande extremism. Regeringen har bl.a. tagit fram en samlad strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism (skr. 2023/24:56) och har nyligen tillsatt en utredning om parallella samhällsstrukturer (dir. 2025:68). Regeringen avser även att tillsätta en utredning om religiös radikaliserings med fokus på politisk islam och konsekvenser för integration och utanförskap i det svenska samhället.

Stockholm den 3 december 2025

Simona Mohamsson